

Корчинська В. А.
04.06.17

Моринська А. П.
Для однієї та
надійшло поштою.
06.06.17

ЗАКАРПАТСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

вул. Загорська, 30, м. Ужгород, 88017 тел./факс:(0312) 64-07-62
e-mail:inbox@adm.zk.court.gov.ua, web:adm.zk.court.gov.ua, Код ЄДРПОУ 35231455

24 квітня 2017 р. № 807/1322/16/6697/17

**Перший заступник прокурора
Закарпатської області**
вул. Коцюбинського, буд. 2а,
м. Ужгород, Закарпатська область, 88000

Закарпатський окружний адміністративний суд надсилає Вам копію постанови від 19.04.2017 по адміністративній справі № 807/1322/16.

Додаток: копія постанови на арк.

Помічник судді

В. А. Корчинська
06 06 17
12232
388
6

В. А. Корчинська

КОПІЯ ВІРНА

ЗАКАРПАТСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД
ПОСТАНОВА
іменем України

19 квітня 2017 року

м. Ужгород

№ 807/1322/16

Закарпатський окружний адміністративний суд у складі:
головуючого судді Луцевич М.М.,
при секретарі судових засідань – Симканич Ю.В.,
за участю сторін:

представника позивача – Малинича А.А.,
представника відповідача – Рапіта О.Е.

розглянувши у відкритому судовому засіданні адміністративну справу за позовною заявою Першого заступника прокурора Закарпатської області до Чопського прикордонного загону Західного регіонального управління Державної прикордонної служби України, військова частина 1493 про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії, -

ВСТАНОВИВ:

Перший заступник прокурора Закарпатської області звернувся до Закарпатського окружного адміністративного суду з адміністративним позовом до Чопського прикордонного загону Західного регіонального управління Державної прикордонної служби України, військова частина 1493 про визнання протиправною бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії.

Позовні вимоги обґрунтовано тим, що Чопським прикордонним загonom не вжито належних та дієвих заходів щодо оформлення документів на право користування землями прикордонної смуги, що створює умови для незаконного розпорядження земельними ділянками у межах прикордонної смуги та суміжних землях і ставить під загрозу безперешкодне виконання функцій по охороні державного кордону.

28 березня 2017 року, на адресу Закарпатського окружного адміністративного суду надійшло клопотання від представника відповідача про залишення позовної заяви без розгляду, оскільки вважає, що позивач пропустив шестимісячний строк передбачений статтею 99 Кодексу адміністративного судочинства України щодо звернення до суду.

Щодо вищевказаного клопотання, суд визначає наступне. Як вбачається із матеріалів адміністративної справи та пояснень представника позивача в судовому засіданні, лише після опрацювання позивачем листів відповідача адресованих голові Закарпатської обласної державної адміністрації від червня 2016 року, Прокуратурі Закарпатської області стало відомо про бездіяльність з приводу спірних земель, а відтак з цих підстав суд вважає причини пропуску строку звернення до суду поважними. Враховуючи вищезазначене, суд вважає, що клопотання представника відповідача про залишення даної позовної заяви без розгляду не підлягає задоволенню.

Представник позивача в судовому засіданні позов підтримав з мотивів наведених у позовній заяві та пояснень по суті заперечень відповідача, просив позовні вимоги задовольнити.

Представник відповідача в судовому засіданні проти позову заперечив з мотивів наведених в уточнених запереченнях. Просив у задоволенні позову відмовити.

Заслухавши пояснення представника позивача, представника відповідача, розглянувши **матеріали справи**, суд приходить до наступного висновку.

Відповідно до інформації наявної у публічно кадастровій карті до сфери відання та охорони Чопського прикордонного загону (військова частина 1493) належать земельні ділянки прикордонних смуг на території міста Ужгород та Чоп, Великоберезнянського, Перечинського та Ужгородського районів загальною площею орієнтовно 7900 га.

На підставі опрацьованих даних публічної кадастрової карти України прокурорами прокуратури Закарпатської області встановлені випадки надання у власність та користування земельних ділянок уздовж прикордонної смуги. Так, прокурорами встановлено факти надання земельних ділянок прикордонної смуги вздовж лінії кордону у приватну власність та користування, що є порушенням вимог ст. 84 Земельного кодексу України, ст. 3 Закону України «Про використання земель оборони» та інших законодавчих та підзаконних нормативних актів.

Відповідно до ч.1 ст.2 Кодексу адміністративного судочинства України завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень. Згідно ч. 3 ст. 2 КАС України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; обгрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Згідно ч.2 ст.3 КАС України, до адміністративних судів можуть бути оскаржені будь-які рішення, дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень (крім випадків, коли щодо таких рішень, дій чи бездіяльності Конституцією чи законами України встановлено інший порядок судового провадження) та згідно п.2 ч.1 ст.17 КАС України, компетенція адміністративних судів поширюється, в тому числі, на спори з приводу проходження публічної служби.

Згідно із ч.2 ст.19 Конституції України, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до ч. 2 ст. 115 Земельного кодексу України уздовж державного кордону України встановлюється прикордонна смуга, у межах якої діє особливий режим використання земель. Розмір та правовий режим прикордонної смуги встановлюються відповідно до закону.

Відповідно до ч.5 ст. 20 Земельного кодексу України земельні ділянки, що належать до земель оборони, використовуються виключно згідно із Законом України «Про використання земель оборони».

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про державний кордон» від 04.11.1991 р. № 1777-ХІІ державний кордон України є лінія і вертикальна поверхня, що проходить по цій лінії, які визначають межі території України - суші, вод, надр, повітряного простору.

Згідно з п. 1 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про державний кордон» державний кордон України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, встановлюється на суші - по характерних точках і лініях рельєфу або ясно видимих орієнтирах.

Відповідно до ч.1 ст. 22 Закону України «Про державний кордон» з метою забезпечення на державному кордоні України належного порядку Кабінетом Міністрів України встановлюється прикордонна смуга, а також можуть установлюватися контрольовані прикордонні райони.

Відповідно до ч. 2 ст. 22 Закону України «Про державний кордон» прикордонна смуга встановлюється безпосередньо вздовж державного кордону України на його сухопутних ділянках або вздовж берегів прикордонних річок, озер та інших водойм з урахуванням особливостей місцевості та умов, що визначаються Кабінетом Міністрів України. До прикордонної смуги не включаються населені пункти і місця масового відпочинку населення.

Постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року № 1147 затверджено Положення про прикордонний режим (далі - Положення).

Відповідно до п. 1 вказаного Положення ширина прикордонної смуги може бути змінена обласними державними адміністраціями за поданням Адміністрації Державної прикордонної служби, але вона не може бути меншою від ширини смуги місцевості, що знаходиться в межах від лінії державного кордону до лінії прикордонних інженерних споруджень.

Відповідно до термінів, що вживаються у Положенні прикордонна смуга - це ділянка місцевості, яка встановлюється безпосередньо уздовж державного кордону на його сухопутних ділянках або уздовж берегів прикордонних річок, озер та інших водойм у межах територій селищних і сільських рад, прилеглих до державного кордону, але не може бути меншою від ширини смуги місцевості, що розташована в межах від лінії державного кордону до лінії прикордонних інженерних споруджень.

Лінія інженерних прикордонних споруджень - спеціальна смуга місцевості в межах прикордонної смуги та інші земельні ділянки, які відповідно до законодавства надаються в постійне користування органам Державної прикордонної служби для облаштування та утримання інженерно-технічних споруд і огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій та інших об'єктів.

Відповідно до ч. 1 ст. 3 Закону України «Про використання земель оборони» від 23.11.2003 р. № 1345- VI уздовж державного кордону України відповідно до закону встановлюється прикордонна смуга, в межах якої діє особливий режим використання земель.

Відповідно до ч. 2 ст. 3 Закону України «Про використання земель оборони» землі в межах прикордонної смуги та інші землі, необхідні для облаштування та утримання інженерно-технічних споруд і огорож, прикордонних знаків, прикордонних просік, комунікацій та інших об'єктів, надаються в постійне користування військовим частинам Державної прикордонної служби України.

Враховуючи вищенаведене, суд приходить до переконання, що відповідач в межах зони діяльності є користувачем земельних ділянок прикордонної смуги та в нього виникає обов'язок оформлення права користування вказаною землею.

Відповідно до ч. 4 ст. 2 Закону України «Про державний кордон України» охорона державного кордону України є невід'ємною складовою загальнодержавної системи захисту державного кордону і полягає у здійсненні Державною прикордонною службою України на суші, морі, річках, озерах та інших водоймах, а також Збройними Силами України у повітряному та підводному просторі відповідно до наданих їм повноважень заходів з метою забезпечення недоторканності державного кордону України.

Відповідні підрозділи Державної прикордонної служби зобов'язані практично реалізовувати відповідно до вимог закону встановлення прикордонної смуги на державному кордоні як зони особливого режиму використання земель.

Згідно з ч. 9 ст. 79-1 Земельного кодексу земельна ділянка може бути об'єктом цивільних прав виключно з моменту її формування (крім випадків суборенди, сервітуту щодо частин земельних ділянок) та державної реєстрації права власності на неї.

Статтею 92 Земельного кодексу України право постійного користування земельною

... право володіння і користування земельною ділянкою, яка перебуває в частковій або індивідуальній власності, без встановлення строку. Права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають громадяни, юридичні особи фізичного права, підприємства, установи та організації, що належать до державної та комунальної власності.

Відповідно до ч. 1 ст. 116 Земельного кодексу України громадяни та юридичні особи набувають права власності та права користування земельними ділянками із земель державної та комунальної власності за рішенням органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування в межах їх повноважень, визначених цим Кодексом, або за результатами аукціону.

Відповідно до ч. 2 ст. 116 Земельного кодексу України набуття права на землю громадянами та юридичними особами здійснюється шляхом передачі земельних ділянок у власність або надання їх у користування.

Порядок надання земельних ділянок державної або комунальної власності у користування, визначений ст. 123 Земельного кодексу України, відповідно до ч. 2 якої особа, зацікавлена в одержанні у користування земельної ділянки із земель державної або комунальної власності за проектом землеустрою щодо її відведення, звертається з клопотанням про надання дозволу на його розробку до відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування, які відповідно до повноважень, визначених статтею 122 цього Кодексу, передають у власність або користування такі земельні ділянки.

Відповідно до ч. 3 ст. 123 Земельного кодексу України відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування в межах їх повноважень у місячний строк розглядає клопотання і дає дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки або надає мотивовану відмову у його наданні. Підставою відмови у наданні такого дозволу може бути лише невідповідність місця розташування земельної ділянки вимогам законів, прийнятих відповідно до цих нормативно-правових актів, а також генеральних планів населених пунктів, іншої містобудівної документації, схем землеустрою і техніко-економічних обґрунтувань використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць, проектів землеустрою щодо впорядкування території населених пунктів, затверджених у встановленому законом порядку.

Умови і строки розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок визначаються договором, укладеним замовником з виконавцем цих робіт відповідно до типового договору. Типовий договір на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки затверджується Кабінетом Міністрів України.

Відповідно до ч. 4 ст. 123 Земельного кодексу України проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки погоджується в порядку, встановленому статтею 186-1 цього Кодексу.

Відповідно до ч. 6 ст. 123 Земельного кодексу України відповідний орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування у двотижневий строк з дня отримання проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, а в разі необхідності здійснення обов'язкової державної експертизи землеупорядочної документації згідно із законом - після отримання позитивного висновку такої експертизи приймає рішення про надання земельної ділянки у користування.

Згідно із ст. 125 Земельного кодексу України право власності на земельну ділянку, а також право постійного користування та право оренди земельної ділянки виникають з моменту державної реєстрації цих прав.

Згідно із ст. 126 Земельного кодексу України право власності, користування земельною ділянкою оформлюється відповідно до Закону України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень".

Разом з тим, судом встановлено, що Чопський прикордонний загін не звертався у передбаченому статтями 92, 116, 123, 125, 126 Земельного кодексу України порядку в органи місцевого самоврядування або органи виконавчої влади для набуття права користування

земельними ділянками у межах своєї юрисдикції щодо прикордонної смуги уздовж лінії кордону України з метою їх формування як об'єкта цивільних прав.

Усі звернення позивача до голови Закарпатської обласної державної адміністрації з проханням надати дозвіл для виконання робіт з оформлення права постійного користування для розміщення та постійної діяльності Державної прикордонної служби датовані 01 та 06 червня 2016 року та стосуються площ земельних ділянок безпосередньо під інженерно-технічними комунікаціями. Таким чином суд приходить висновку, що відповідачем до червня 2016 року не здійснювались заходи для оформлення права користування земельними ділянками поза межами інженерних комунікацій до лінії кордону.

Крім того, відповідно до наявних у справі доказів, судом встановлено, що на час виникнення справи Чопським прикордонним загonom не оформлено у користування жодної земельної ділянки із земель прикордонної смуги, чим не дотримано вищевказані положення Земельного кодексу України, Закону України «Про використання земель оборони» та інших законодавчих та підзаконних нормативних актів.

Згідно з ч. 1 ст. 9 КАС України встановлено, що суд при вирішенні справи керується принципом законності, відповідно до якого органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їхні посадові і службові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Згідно з статтею 86 КАС України суд оцінює докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні. Суд оцінює належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності.

Відповідно до ч. 2 ст. 71 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо доказування правомірності свого рішення, дій чи бездіяльності покладається на відповідача, який заперечує проти адміністративного позову.

Таким чином, виходячи з меж заявлених позовних вимог, системного аналізу положень земельного законодавства України та матеріалів справи, суд дійшов висновку, що відповідачем в даному випадку не спростовані та не підтвержені належними та допустимими доказами доводи позивача, а позовні вимоги першого заступника прокурора Закарпатської області вимагають задоволення в повному обсязі.

Керуючись ст. ст. 2, 9, 71, 86, 160-163 Кодексу адміністративного судочинства України суд -

ПОСТАНОВИВ:

Позовну заяву Першого заступника прокурора Закарпатської області до Чопського прикордонного загону Західного регіонального управління Державної прикордонної служби України, військова частина 1493 про визнання протиправними бездіяльності та зобов'язання вчинити певні дії - задовольнити повністю.

Визнати протиправною бездіяльність Чопського прикордонного загону (військова частина 1493) щодо оформлення права користування земельними ділянками у межах прикордонної смуги уздовж лінії державного кордону України орієнтовною площею 7900 га з метою їх формування як об'єкта цивільних прав вартістю понад 232 000 000,00 грн (двісті тридцять два мільйони гривень 00 коп.).

Зобов'язати Чопський прикордонний загін (військова частина 1493) вжити заходів передбачені статтями 92, 116, 123, 125, 126 Земельного кодексу України з метою набуття права користування земельними ділянками у межах прикордонної смуги уздовж лінії кордону України орієнтованою площею 7900 га, вартістю понад 232 000 000,00 грн (двісті тридцять два мільйони гривень 00 коп.) та оформлення речових прав на них.

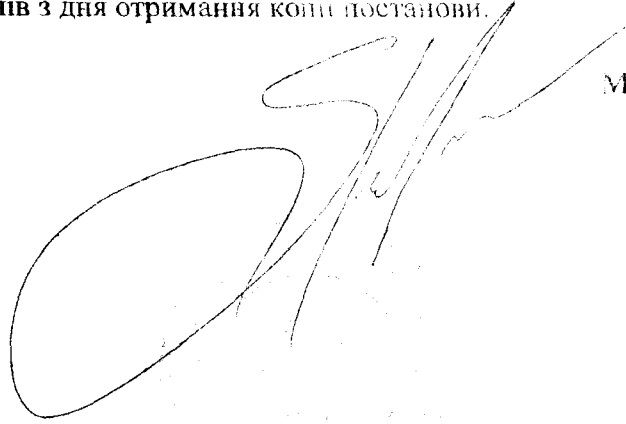
Постанова набирає законної сили в порядку, встановленому ст. 254 КАС України.

Апеляційна скарга подається до адміністративного суду апеляційної інстанції через с

першої інстанції, який ухвалив оскаржуване судове рішення. Копія апеляційної скарги одночасно надсилається особою, яка її подає, до суду апеляційної інстанції.

Апеляційна скарга на постанову суду першої інстанції подається протягом десяти днів з дня її проголошення. У разі застосування судом частини третьої статті 160 цього Кодексу, а саме прийняття постанови у письмовому провадженні апеляційна скарга подається протягом десяти днів з дня отримання копії постанови.

Суддя

М.М. Луцович